

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

30 травня 2024 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 15

Відповідно до статті 133 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" Рада суддів України є вищим органом суддівського самоврядування та діє як виконавчий орган з'їзду суддів України.

Повноваження та порядок роботи Ради суддів України визначаються Законом України "Про судоустрій і статус суддів" (далі Закон) та Положенням про Раду суддів України, затвердженим з'їздом суддів України з подальшими змінами.

Відповідно до повноважень, визначених Законом, Рада суддів України розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів; здійснює контроль за організацією діяльності судів, заслуховує з цих питань Голову Державної судової адміністрації України, його заступників, керівників структурних підрозділів і територіальних управлінь Державної судової адміністрації України; звертається з пропозиціями щодо питань діяльності судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

24 лютого 2022 року Верховна Рада України на позачерговому засіданні запровадила воєнний стан через вторгнення Росії в Україну. Воєнний стан неодноразово продовжувався і наразі триває. У зв'язку з масованими ракетними атаками з боку російської держави на енергетичну інфраструктуру України, по всій території країни почалися регулярні відключення електрики.

Відповідно до статті 26 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", правосуддя на території, на якій введено воєнний стан, здійснюється лише судами. На цій території діють суди, створені відповідно до Конституції України. Скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється. У разі неможливості здійснювати правосуддя судами, які діють на території, на якій введено воєнний стан, законами України може бути змінено територіальну підсудність судових справ, що розглядаються в цих судах, або в установленому законом порядку змінено місце знаходження судів. Отже, навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану, конституційні права людини на судовий захист не можуть бути обмежені.

Рада суддів України у своєму рішенні від 24 лютого 2022 року № 9 наголошувала: "Звернути увагу усіх судів України, що навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану робота судів не може бути припинена, тобто не може бути обмежено конституційне право людини на судовий захист".

У червні 2022 року Рада суддів України звернулась до Прем'єр-міністра України розглянути можливість віднесення судів загальної юрисдикції, органів та установ системи правосуддя України до об'єктів критичної інфраструктури з метою забезпечення комплексу заходів з їх охорони, створення умов для їх належного функціонування під час воєнного стану в Україні.

16 грудня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв Постанову №1384, якою перелік секторів критичної інфраструктури доповнено сектором "Правосуддя". Секторальним органом визначено ДСА України.

У зв'язку з останніми масованими атаками на енергетичну інфраструктуру суди зіткнулися з проблемами, які включають відсутність стабільного електропостачання, що ускладнює виконання їхніх функцій. В умовах війни, коли правосуддя має функціонувати безперебійно, відсутність електропостачання може призвести до серйозних наслідків для прав і свобод громадян, адже саме суди є гарантом правового захисту.

Ситуація, що склалася, потребує негайних заходів з боку державних органів для забезпечення належних умов функціонування судової влади. Враховуючи, що суди є невід'ємною частиною державної влади, їх діяльність повинна забезпечуватись у пріоритетному порядку, особливо в умовах війни.

Проте у постанові Кабінету Міністрів України від 24 травня 2024 р. № 600, якою затверджено Порядок визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності, об'єкти судової влади не включені до переліку критично важливих об'єктів, що забезпечуються електропостачанням у пріоритетному порядку.

У Порядку згадуються органи державної влади (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, правоохоронні органи (органи внутрішніх справ, прокуратури, СБУ, об'єкти ДСНС).

Однак жодної згадки про установи та органи системи правосуддя.

Подібна ситуація є неприпустимою і Рада суддів України змушена нагадати Кабінету Міністрів України, що за змістом статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

На жаль, Кабінет Міністрів України, будучи органом виконавчої влади, неодноразово не враховував інтереси судової гілки влади при ухваленні своїх рішень. Наприклад, це сталося при вирішенні питання класифікації посад державних службовців.

Незважаючи на те, що з січня 2024 року установи та органи системи правосуддя порушують питання прийняття окремої постанови щодо схеми посадових окладів із визначенням коефіцієнтів для державних службовців судів, органів та установ системи правосуддя, яка має затверджуватися Кабінетом Міністрів України за поданням Державної судової адміністрації України, це питання не вирішене до цього часу.

В той же час, відповідно до пункту 2 параграфу 18 Регламенту Кабінету Міністрів України у засіданні Кабінету Міністрів відповідно до закону можуть брати участь народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Голова Національного банку або його заступник, Голова Антимонопольного комітету та уповноважений Президентом України представник, а також Генеральний прокурор України або його заступник.

Знову ж, Регламент Кабінету Міністрів України, ним же затверджений, ігнорує визначену Конституцією України систему поділу державної влади, адже передбачає можливість участі в засіданнях уряду Голови Національного банку або його заступника, Генерального прокурора України або його заступника та не передбачає права брати участь в засіданнях жодного представника судової гілки влади.

Регламентом визначено, що Кабінет Міністрів за пропозиціями членів Кабінету Міністрів визначає інших осіб, які беруть участь у його засіданнях з правом дорадчого голосу (постійні учасники). Також ним визначено, що на засідання Кабінету Міністрів можуть запрошуватися у разі необхідності посадові особи, яких стосується обговорюване питання.

Незважаючи на існування цих норм у Регламенті, представники судової гілки влади не запрошуються на засідання уряду для вирішення питань, що їх стосуються.

З огляду на викладене, Рада суддів України вважає за необхідне звернутися до Кабінету Міністрів України щодо необхідності внесення змін до Регламенту Кабінету Міністрів України, якими визначити, що у засіданні Кабінету Міністрів відповідно до закону можуть брати уповноважені представники судової гілки влади, а до внесення цих змін визначити уповноважених представників судової гілки влади для участі засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу (постійні учасники).

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С., відповідно до статей 133, 148, 153 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Звернути увагу Кабінету Міністрів України, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

У побудові своєї ефективної діяльності кожна з гілок влади держави залежить від двох інших гілок. Діалог між ними є вкрай важливий для поліпшення дієвості кожної гілки влади та її співпраці з іншими двома. За умови, що такий діалог ведеться в атмосфері взаємоповаги та підтримується особливе ставлення до незалежності й неупередженості суддів, що беруть участь у цих обговореннях, вони будуть корисними для всіх трьох гілок державної влади.

2. Задля налагодження ефективної діяльності держави, врахування інтересів судової гілки влади при ухваленні Кабінетом Міністрів України рішень, що безпосередньо впливають та стосуються питань діяльності установ та органів системи правосуддя звернутися до Кабінету Міністрів України щодо необхідності внесення змін до Регламенту Кабінету Міністрів України, якими визначити, що у засіданні Кабінету Міністрів відповідно до закону можуть брати уповноважені представники судової гілки влади, а до внесення цих змін визначити уповноважених представників судової гілки влади для участі засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу (постійні учасники).

У разі схвалення цієї пропозиції провести консультації із зацікавленими установами та органами системи правосуддя щодо визначення уповноваженого представника/представників судової гілки влади для участі засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу.

3. Звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією доповнити Порядок визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2024 року № 600, органами та установами системи правосуддя.

**Голова
Ради суддів України**

Б.С. Моніч